

**Міністерство культури та інформаційної політики України
Харківський національний університет мистецтв
імені І.П. Котляревського**

**Виконавсько-музикознавчий факультет
Кафедра спеціального фортепіано**

**РОБОЧА ПРОГРАМА
ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ**
(фахова профілізація «Фортепіано, орган»)

Освітній ступінь	бакалавр
Галузь знань	02 Культура і мистецтво
Спеціальність	025 Музичне мистецтво
Освітня програма	Сольне інструментальне та вокальне виконавство
Статус освітнього компонента	обов'язковий

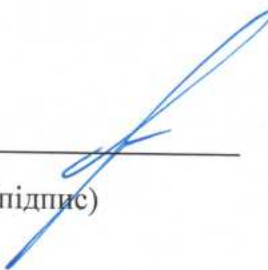
Розробники:

Ольга ФЕКЕТЕ, кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри спеціального фортепіано Харківського національного університету мистецтв імені І.П. Котляревського

Тетяна СИРЯТСЬКА, кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри спеціального фортепіано Харківського національного університету мистецтв імені І.П. Котляревського

Гарант освітньої програми:

Ірина СУХЛЕНКО, кандидат мистецтвознавства, професор, перший проректор Харківського національного університету мистецтв імені І.П. Котляревського

_____
(підпис)

Ірина СУХЛЕНКО

(ім'я, прізвище)

Програму обговорено та схвалено на засіданні кафедри спеціального фортепіано, протокол № 1 від 24 серпня 2024 р.

Завідувач кафедри: заслужена діячка мистецтв України, кандидат педагогічних наук, професор

_____
(підпис)

Наталія ГОРЕЦЬКА

(ім'я, прізвище)

Проведено експертизу програми навчальним відділом

Програму розглянуто та схвалено на засіданні науково-методичної ради ХНУМ, протокол № 1 від 26 серпня 2024 р.

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Робоча програма педагогічної практики розроблена відповідно до Положення про практичну підготовку здобувачів вищої освіти Харківського національного університету мистецтв імені І.П. Котляревського та Наскрізної програми практики здобувачів вищої освіти освітнього ступеня бакалавр, а також відповідно до навчального плану підготовки бакалаврів спеціальності 025 Музичне мистецтво галузі знань 02 Культура і мистецтво для здобувачів ОП Сольне інструментальне та вокальне виконавство (фахова профілізація «Фортепіано, орган»). Мова проведення практики – українська.

1.1. Метою вивчення освітнього компонента «Педагогічна практика» є оволодіння здобувачами освіти навичками планування/організації педагогічного процесу у закладах початкової та/або профільної мистецької освіти. Важливим аспектом є підготовка бакалаврів до майбутньої професійної діяльності в якості викладача спеціальних дисциплін у закладах початкової та/або профільної мистецької освіти. Педагогічна практика – складний комплекс професійних якостей, призначений для засвоєння здобувачами освіти основ педагогічної майстерності. Він використовується для передачі знань і формування навичок гри у учня з практичним показом на інструменті і вимагає від практиканта як володіння технікою виконання, так і володіння професійною лексикою, навичками роботи з здобувачем початкової мистецької освіти, знання програмних вимог для різних рівнів підготовки тощо. Ці умови вимагають включення в курс всіх необхідних компонентів: організаційного, змістового, методичного тощо, що дозволяють створити на занятті найбільш повну модель майбутньої професійної діяльності випускника.

1.2. Заплановані результати навчання:

Практична педагогічна підготовка забезпечує набуття здобувачами:

загальних компетентностей:

ЗК 2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 4. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 6. Навички міжособистісної взаємодії.

ЗК 8. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.

ЗК 11. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

ЗК 12. Здатність працювати автономно.

ЗК 14. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК 17. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності й досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця в загальній системі знань про природу й суспільство, у розвитку суспільства, техніки й технологій. використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК 18. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.

спеціальних компетентностей:

СК 4. Здатність усвідомлювати взаємозв'язки та взаємозалежності теорії та практики музичного мистецтва.

СК 5. Здатність використовувати знання про основні закономірності й сучасні досягнення в теорії, історії та методології музичного мистецтва.

СК 7. Здатність володіти науково-аналітичним апаратом та використовувати професійні знання в практичній діяльності.

СК 11. Здатність оперувати професійною термінологією.

СК 13. Здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків.

СК 14. Здатність демонструвати базові навички ділових комунікацій.

СК 17. Здатність застосовувати традиційні й альтернативні інноваційні технології виконавської та педагогічної діяльності;

СК 18. Здатність свідомо поєднувати інновації з усталеними вітчизняними та світовими традиціями у виконавстві та музичній педагогіці.

програмних результатів навчання:

ПРН3. Демонструвати різні методики удосконалення виконавської діяльності.

ПРН8. Демонструвати музично-аналітичні навички під час створення виконавських, музикознавчих, композиторських та педагогічних інтерпретацій.

ПРН13. Уміти здійснювати педагогічну діяльність.

ПРН14. Використовувати на професійному рівні методи та прийоми викладання гри на інструменті.

ПРН15. Демонструвати музично-теоретичні, культурно-історичні знання з музичного мистецтва.

ПРН16. Виявляти розуміння фінансово-адміністративних принципів організації мистецьких заходів, закладів культури та музичної освіти.

ПРН17. Демонструвати аргументовані знання щодо особливостей музичних стилів різних епох.

1.3. Методи навчання

У ході практичної педагогічної підготовки здобувачі самостійно застосовують практичний метод; наочний метод; роботу з навчально-методичною літературою (конспектування); використовують дистанційні, мультимедійні засоби у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання; складають методичні розробки навчальних занять, конспекти-аналізи відвідуваних занять, комплекти тестових завдань для контрольного оцінювання; добирають ілюстративний або інструктивний матеріал до обраних тем; складають творчі завдання, плани-конспекти власних занять, презентацій-розробок занять; щотижнево заповнюють щоденник практики і складають звіт про практику за кожний семестр.

2. ОПИС ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ

Таблиця 1

Курс		3-4
Семестр		5-8
Кількість кредитів ECTS		8
Аудиторні навчальні заняття	лекції (год.)	–
	семінарські/практичні (год.)	–
	індивідуальні (год.)	–
Самостійна робота (год.)		240
Форма підсумкового контролю		Заліки у 5-8 семестрах

3. ПРОГРАМА ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ

Практична педагогічна підготовка складається з двох загальних розділів: *навчальної практики* (протягом 5-6 семестрів), яка спрямована на акумуляцію знань та навичок щодо педагогічного процесу, та *виробничої практики*, що стосується набуття безпосереднього досвіду педагогічної діяльності (протягом 7-8 семестрів).

Основними видами самостійної роботи здобувача освіти-практиканта є відвідування та проведення індивідуальних занять з учнем, відкриті уроки, розробки теми методичних робіт, виконавський і методичний аналіз деяких творів зі репертуарного списку згідно відповідних рівнів підготовки здобувачів початкової мистецької освіти. Завдання для самостійної роботи передбачають не лише її організацію в певній послідовності, але і розвиток умінь, навичок оволодіння методологічними знаннями, почерпнутими здобувачем освіти безпосередньо з методичних джерел, а також прикладними практичними знаннями. Особливе місце в структурі заняття мають методичні

розробки уроків, які дозволяють здобувачам освіти продемонструвати знання і вміння, пов'язані з творчою самостійністю, і в першу чергу вміння читати і розуміти навчальну літературу та наукові тексти.

За бажанням здобувача освіти, йому може бути надана можливість проходження виробничої практики протягом всіх семестрів навчання (у разі, коли він є викладачем закладу початкової та/або профільної мистецької освіти або має учня у школі-студії Університету).

5 – 6 СЕМЕСТРИ (навчальна практика).

5-6 семестри є початковою ланкою в практичній підготовці бакалаврів. Здебільшого на даному етапі застосовуються підготовчі форми роботи, до яких можна віднести вивчення педагогічного репертуару для кожного з класів закладів початкової мистецької освіти (для виконавських профілізацій), створення ілюстративних та дидактичних матеріалів, знайомство з методичною літературою відповідного рівня. Важливою навичкою практиканта є набуття досвіду оцінювання, що відбувається шляхом ознайомлення з критеріями оцінювання та програмними вимогами. Рекомендуємо відвідування академічних концертів, конкурсів, фестивалів задля надання практикантом власної оцінки однієї з прослуханих програм.

5 семестр:

КЕЙС 1. Особливості викладання в початковому мистецькому навчальному закладі.

1.1. Практичне завдання:

Знайомство з законодавчою та нормативно-правовою базою, методичною літературою, програмами, типами документації, яку веде викладач закладу початкової та/або профільної мистецької освіти.

КЕЙС 2. Підготовка педагогічного репертуару / ілюстративних / інструктивних / дидактичних матеріалів за дисциплінами з фаху різних видів складності.

Практичне завдання:

Підібрати / створити репертуарні списки / дидактичний матеріал для вивчення учнями дисципліни з фаху у закладі початкової та/або профільної мистецької освіти для чотирьох різних років навчання (роки навчання обираються здобувачем освіти-практикантом самостійно).

2.1. Орієнтовний список творів / дидактичних або ілюстративних матеріалів по семестрам:

5 семестр (1-4 класи / роки навчання (елементарний рівень)):

Ж. Арман. Фугета

Й. С. Бах. Нотний зошит Анни Магдалени Бах

Й. С. Бах. Маленькі прелюдії

Й. С. Бах. Французські сюїти

Й. С. Бах. Менует

Й.С.Бах. Двоголосні інвенції
Й. С. Бах. Триголосні інвенції
Ф. Е. Бах. Менует
В. Ф. Бах. Алегро
О. Гедіке. Інвенція
Г. Гендель. Чакона Фа-мажор
Г. Гендель. Прелюдія Соль-мажор
А. Кореллі. Сарабанда
І. Кребс. Пасп'є
С. Павлюченко. Фугета
М. Регер. Фугетта тв.17
Д. Скарлатті. Арія
М. Скорик. Прелюдії та фуґи Соль-мажор, Мі-мінор, Ля-мажор
Г. Телеман. Модерато
В. Шумейко. Прелюдія та фуґа Соль-мажор
5 семестр (середні і старші класи):
В. Баркаускас. Усмішка
Б. Барток. П'єса. Із збірника «Дітям»
Л. В. Бетховен. Сонатина Фа-мажор
Л. В. Бетховен. Соната №20
Л. В. Бетховен. Рондо До-мажор
Й. Гайдн. Сонати (за вибором)
Г. Гендель. Соната-фантазія До-мажор
А. Діабеллі. Сонатина № 1
А. Жилінський. Мишенята
А. Караманов. Лісова картинка
Б. Кирвер. Сонце сідає за море
М. Клементі. Сонатина До-мажор
В. Косенко. Пастораль
Ф. Кулау. Варіації
С. Людкевич. Старовинна пісня
М. Сільванський. Сонатина № 2
М. Скорик. Простенька мелодія
«Та нема гірш нікому». Українська народна пісня. Обробка
М. Лисенка, перекладення І. Берковича
А. Штогаренко. Метелик
Р. Шуман. Веселий селянин
Р. Шуман. Сіцилійська пісенька
Ю. Щуровський. Тема з варіаціями

КЕЙС 3. Опанування опусами педагогічного репертуару за рівнями виконавської майстерності, які відповідають різним рокам навчання у закладі мистецької освіти. Презентація творів педагогічного репертуару керівнику практики від кафедри.

Твори педагогічного репертуару:

1. Й. С. Бах. Двоголосні інвенції
2. Й. С. Бах. Триголосні інвенції
3. Й. С. Бах. ХТК Прелюдія і фуга (одна на вибір)
4. Б. Барток. «Мікрокосмос»
5. Л. В. Бетховен. Сонати (одна на вибір)
6. Й. Гайдн. Сонати (одна на вибір)
7. Е. Гріг. «Поетичні картинки»
8. В. Косенко. «11 етюдів у формі старовинних танців»
9. Ф. Мендельсон. «Пісні без слів»
10. В. А. Моцарт. Сонати (одна на вибір)
11. К. Черні. Етюди, ор. 299.
12. К. Черні. Етюди, ор. 740.
13. Ф. Шуберт. «Музикальні моменти»
14. Р. Шуман «Альбом для юнацтва» ор.68

3.1. Практичні завдання:

1) Виконання творів з переліку педагогічного репертуару (гра на інструменті, диригування, спів тощо) з визначенням методичних складнощів та формулюванням педагогічних завдань щодо кожного твору (для різних років навчання);

2) Написання анотації з формулюванням педагогічних завдань щодо кожного твору (для різних років навчання).

План анотації для педагогічного репертуару:

1. Розкрити зміст даного музичного твору. Зробити характеристику музичних образів.

2. Виявити засоби, які використовує композитор для створення цих музичних образів (стилістику твору, жанрову характерність, ритмічні та темпові особливості, будову мелодії, тональний план, гармонічні та ладові особливості розвитку, кульмінації).

3. Підкреслити засоби виразності, за допомогою яких виконавець реалізує задум композитора на інструменті (інтонування та фразування мелодії, динамічний план твору, агогічні особливості, артикуляційні моменти, особливості педалізації та інші).

4. Визначити рівень складності твору, його місце в репертуарі учня.

5. Сформулювати педагогічні задачі, пов'язані з його вивченням (мелодія, інтонування та фразування; відтворення фактури; артикуляція, штрихи; темп, метро-ритмічна організація, агогіка; аплікатура, туше, прийоми у вилученні звуків, колорит, педалізація; динамічний план тощо).

КЕЙС 4. Опрацювання видів і форм поточного і підсумкового контролю і критерії оцінювання учня закладу початкової та/або профільної мистецької освіти.

4.1. Практичні завдання:

створити список вимог та критеріїв оцінювання результатів навчання учнів різного рівня підготовки/термінів навчання;

створити чек-ліст типових помилок учнів різного рівня підготовки / термінів навчання та методів їх усунення;

за результатами відвідування заняття / іспиту / концерту провести письмовий аналіз переваг та недоліків представленої програми /відповіді учня та здійснити її альтернативне оцінювання (письмово).

6 семестр:

КЕЙС 5. Підготовка та написання тематичних планів, розгорнутих планів-конспектів занять з фаху.

5.1. Практичне завдання:

Написати розгорнуті плани-конспекти трьох занять з дисципліни фахового циклу із зазначенням: рівня підготовки / терміну навчання / класу, виконуваної програми, завдань конкретного уроку та рекомендацій щодо самостійної роботи.

КЕЙС 6. Творчо-пошуковий підхід до завдань і форм роботи на заняттях з фаху.

6.1. Практичне завдання:

– створити каталог творчих та/або ігрових завдань (вправ) для уроків з учнями-початківцями із зазначенням їх призначення (на розвиток ритму, емоційності, вивчення нот тощо).

КЕЙС 7. Відвідування майстер-класів, конференцій, вебінарів, що націлені на вдосконалення педагогічної майстерності.

7.1. Практичні завдання:

відвідати захід, який має музично-педагогічну спрямованість;

Написати есей-рефлексію щодо відвіданого заходу.

Критерії есею:

обсяг – 1-2 сторінки, кегль 14, шрифт Time New Roman, інтервал 1,5:

висвітлити тему заходу, автора-доповідача, музичний матеріал, дату відвідування; хто є автором заходу;

описати основні проблемні ситуації, які було обговорено.

КЕЙС 8. Підготовка та заповнення звітної документації.

Заповнення щоденника практики (щотижнево). Написання звіту з педагогічної практики (щосеместрово).

7 – 8 СЕМЕСТРИ (виробнича практика).

Виробнича практика проходить на базах практики (заклади початкової та/або профільної мистецької освіти, Школа-студія ХНУМ імені

І.П. Котляревського тощо). Головною метою виробничої практики є набуття практичних навичок викладання.

КЕЙС 9. Відвідування навчальних занять на базі практики.

9.1. Практичне завдання:

– складання аналізу-конспекту відвіданих навчальних занять (не менше ніж три).

КЕЙС 10. Проведення навчальних занять на базі практики.

10.1. Практичне завдання:

– проведення навчальних занять.

При відсутності можливості провести заняття з учнем керівник практики від кафедри забезпечує моделювання ситуації проведення уроку, а саме – ознайомлення здобувача освіти з програмою з дисципліни; складання плану-конспекту уроку; складання репертуару, який відповідає обраному рівню уроку з визначенням: методологічних і технічних складнощів та методів їх подолання з урахуванням регламенту часу), відвідування занять викладачів.

КЕЙС 11. Підготовка методичних розробок-презентацій навчальних занять з урахуванням власного досвіду викладання.

Практичні завдання:

- складання здобувачем плану-конспекту уроку (не менше ніж три);
- створення презентації з виокремленням ключових моментів уроку.

КЕЙС 12. Підготовка звітної документації.

Заповнення щоденника практики (щотижнево). Написання звіту з педагогічної практики.

4. СТРУКТУРА ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ

Таблиця 2

Види педагогічної практики	Семестр	Теми педагогічної практики	Обсяг за годинами
навчальна практика	5	Кейс 1.	15
		Кейс 2.	15
		Кейс 3.	15
		Кейс 4.	15
	6	Кейс 5.	15
		Кейс 6.	15
		Кейс 7.	15
		Кейс 8.	15
Усього годин навчальної практики			120
		Кейс 9.	30

виробнича практика	7	Кейс 10.	30
	8	Кейс 11.	30
		Кейс 12.	30
Усього годин виробничої практики			120
Усього годин / кредитів ECTS			240

5. ВИДИ ТА ФОРМИ КОНТРОЛЮ

Оцінювання студентів на практиці здійснюється за 100-бальною шкалою та шкалою ЄКТС відповідно до Положення про організацію та проведення поточного та семестрового контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти.

Відповідність балів за університетською шкалою, 100-бальною шкалою та шкалою ЄКТС

Таблиця 3

100-бальна шкала оцінювання	Університетська шкала оцінювання в якісному вимірі	Шкала ЄКТС	
		сумарна оцінка (в балах)	оцінка
90 – 100	«відмінно»	90 – 100	A
75 – 89	«добре»	82 – 89	B
		75 – 81	C
60 – 74	«задовільно»	67 – 74	D
		60 – 66	E
0 – 59	«незадовільно»	35 – 59	FX
		0 – 34	F

Керівник педагогічної практики здійснює консультування та координацію діяльності здобувача-практиканта протягом усієї практичної педагогічної підготовки.

На першому занятті викладач доводить до відома здобувачів зміст робочої програми практики із обов'язковою презентацією видів робіт та розподілу нараховуваних балів за видами робіт, кількість балів та критерії оцінювання за кожним видом роботи.

Оцінювання здійснюється за накопичувальною бальною шкалою
у 5 семестрі (навчальна практика):

за виконання практичних завдань (КЕЙС: 1-4):

1) Знайомство з законодавчою та нормативно-правовою базою, методичною літературою, програмами, типами документації, яку веде викладач закладу початкової та/або профільної мистецької освіти;

2) Підбір/створення репертуарних списків / дидактичного матеріалу для вивчення учнями дисципліни з фаху у закладі початкової та/або профільної мистецької освіти для чотирьох різних років навчання;

3) Виконання творів з переліку педагогічного репертуару (гра на інструменті, диригування, спів тощо) з визначенням методичних складнощів та формулюванням педагогічних завдань щодо кожного твору (для різних років навчання);

4) Написання анотації з формулюванням педагогічних завдань щодо кожного твору (для різних років навчання);

5) Створити список вимог та критеріїв оцінювання результатів навчання учнів різного рівня підготовки/термінів навчання;

6) Створити чек-ліст типових помилок учнів різного рівня підготовки / термінів навчання та методів їх усунення;

7) Відвідуючи заняття керівника практики або академічний концерт / іспит, зробити альтернативне оцінювання представленої програми учня з обговоренням переваг і недоліків (в письмовому вигляді).

у 6 семестрі (навчальна практика):

за виконання практичних завдань (КЕЙС: 5–8):

1) Написати розгорнуті плани-конспекти трьох занять з дисципліни фахового циклу / музично-теоретичного циклу із зазначенням: рівня підготовки / терміну навчання / класу, виконуваної програми, завдань конкретного уроку та рекомендацій щодо самостійної роботи;

2) Створити каталог творчих та/або ігрових завдань (вправ) для уроків з учнями-початківцями із зазначенням їх призначення (на розвиток ритму, емоційності, вивчення нот тощо);

3) Відвідати захід, який має музично-педагогічну спрямованість;

4) Написати есей-рефлексію щодо відвіданого заходу;

5) Заповнення щоденника практики (щотижнево);

6) Написання звіту з педагогічної практики (щосеместрово).

у 7 семестрі (виробнича практика):

за виконання практичних завдань (КЕЙС: 9,10):

1) Відвідування навчальних занять на базах закладів початкової та/або профільної мистецької освіти, Школи-студії ХНУМ імені І.П. Котляревського тощо;

2) Складання аналізу-конспекту відвіданих навчальних занять (не менше ніж три);

3) Проведення навчальних занять на базах практики закладів початкової та/або профільної мистецької освіти, Школи-студії ХНУМ імені І.П. Котляревського тощо.

у 8 семестрі:

за виконання практичних завдань (КЕЙС: 11,12):

- 1) Складання здобувачем плану-конспекту уроку (не менше ніж три);
- 2) Створення презентації з виокремленням ключових моментів уроку;
- 3) Заповнення щоденника практики (щотижнево). Написання звіту з педагогічної практики.

Розподіл балів (за максимальними значеннями) та послідовність їх накопичення за результатами практичної педагогічної підготовки

Таблиця 4

5 семестр:		Кількість балів:
1) Знайомство з законодавчою та нормативно-правовою базою, методичною літературою, програмами, типами документації, яку веде викладач закладу початкової та/або профільної мистецької освіти;		10
2). Підбір/ створення репертуарних списків / дидактичного матеріалу для вивчення учнями дисципліни з фаху у закладі початкової та/або профільної мистецької освіти для чотирьох різних років навчання;		10
3). Виконання творів з переліку педагогічного репертуару (гра на інструменті, диригування, спів тощо) з визначенням методичних складнощів та формулюванням педагогічних завдань щодо кожного твору (для різних років навчання);		10
4). Написання анотації з формулюванням педагогічних завдань щодо кожного твору (для різних років навчання);		10
5). Створити список вимог та критеріїв оцінювання результатів навчання учнів різного рівня підготовки/термінів навчання;		10
6). Створити чек-лист типових помилок учнів різного рівня підготовки / термінів навчання та методів їх усунення;		10
7). Відвідуючи заняття керівника практики або академічний концерт / іспит, зробити альтернативне оцінювання представленої програми учня з обговоренням переваг і недоліків в письмовому вигляді.		40
Усього балів:		100
6 семестр:		Кількість балів:
За виконання практичних завдань (КЕЙС: 5–8):		
1). Написати розгорнуті плани-конспекти трьох занять з дисципліни фахового циклу / музично-теоретичного циклу із		15

зазначенням: рівня підготовки / терміну навчання / класу, виконуваної програми, завдань конкретного уроку та рекомендацій щодо самостійної роботи;	
2). Створити каталог творчих та/або ігрових завдань (вправ) для уроків з учнями-початківцями із зазначенням їх призначення (на розвиток ритму, емоційності, вивчення нот тощо);	15
3) Відвідати захід, який має музично-педагогічну спрямованість;	15
4) Написати есей-рефлексію щодо відвіданого заходу;	15
5). Надання щоденника практики за семестр	40
6). Написання звіту з педагогічної практики за семестр.	
Усього балів:	
100	
7 семестр:	
Кількість балів:	
1) Відвідування навчальних занять на базах закладів початкової та/або профільної мистецької освіти, Школи-студії ХНУМ імені І.П. Котляревського тощо;	30
2). Складання аналізу-конспекту відвіданих навчальних занять (не менше ніж три);	30
3). Надання щоденнику проведення навчальних занять на базах практики закладів початкової та/або профільної мистецької освіти, Школи-студії ХНУМ імені І.П. Котляревського тощо.	40
Усього балів:	
100	
8 семестр:	
Кількість балів:	
1) Складання здобувачем плану-конспекту уроку (не менше ніж три);	30
2) Створення презентації з виокремленням ключових моментів уроку;	30
3) Надання щоденника практики за семестр.	40
4) Написання звіту з педагогічної практики.	
Усього балів	
100	

Критерії оцінювання знань здобувачів освіти

Таблиця 5

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Університетська шкала оцінювання в якісному вимірі	Критерії оцінювання
90–100	А	відмінно	Здобувач вищої освіти демонструє високий рівень розвитку педагогічних, організаційних, комунікативних компетентностей, творчо ставиться до педагогічної роботи, застосовує як стало опрацьований комплекс навчально-методичних технологій, необхідних для ведення педагогічної діяльності в системі організації освітнього процесу закладах освіти мистецького спрямування, так і креативно впроваджує у педагогічний процес новітні технології навчання. На високому фаховому рівні проводить відкритий урок з педагогічної практики.
82–89	В	добре	Здобувач вищої освіти дотримується плану проходження педагогічної практики, системно працює, проте не виявляє достатньої зацікавленості щодо вивчення методологічних засад педагогічної діяльності, що впливає на недостатньо високий рівень підготовки та проведення відкритого уроку.
75–81	С		Здобувач вищої освіти дотримується плану проходження педагогічної практики, але не демонструє зацікавленості у розвитку власної педагогічної компетентності шляхом вивчення досвіду викладачів кафедри, відповідної науково-методичної літератури тощо. Робота здобувача вищої освіти під час проведення відкритого уроку свідчить про недостатній рівень

			розвитку організаційних та комунікативних компетентностей.
64–74	D	задовільно	Здобувач вищої освіти лише частково виконує затверджену програму проходження педагогічної практики, несистематично працює в класі. Робота здобувача вищої освіти під час проведення уроку свідчить про недостатньо творче ставлення до процесу викладання, невміння педагогічно адаптувати навчальний матеріал тощо.
60–63	E		Здобувач вищої освіти не цікавиться педагогічної діяльністю, не виконує затверджену програму практики в повному обсязі. Робота здобувача вищої освіти під час проведення уроку свідчить про формальне ставлення до процесу викладання.
35–59	FX	незадовільно (з можливістю повторного складання)	Здобувач вищої освіти не виконує програму практики, не має необхідного пакету документів, зокрема, щоденника практиканта. При проведенні відкритого уроку здобувач вищої освіти демонструє необізнаність у технологіях навчання.
1–34	F	незадовільно (з обов'язковим повторним вивченням дисципліни)	Здобувач вищої освіти не виконує програму педагогічної практики, зневажливо ставиться до занять, не проводить відкритий урок з педагогічної практики.

Підсумковий контроль у кожному семестрі відбувається у формі заліку, за який максимально можна отримати 100 балів, мінімальна загальна кількість балів для отримання позитивної оцінки з практики – 60 балів.

Здобувач освіти здійснює самоконтроль щодо виконання програми практики за темами та звітує керівнику практики. До заліку здобувач освіти допускається у разі виконання усіх поточних завдань педагогічної практики та наявності належним чином оформлених документів:

- письмовий звіт про проходження практики;
- заповнений щоденник практики;

- методична розробка уроку у pdf-форматі або у форматі презентації (мінімум одну на кожний з семестрів 5-7);
- відео- або фото звіт (скріншот) про проведення відкритого уроку та його методичну розробку у pdf-форматі (семестр 8);

По закінченні практики та отриманні заліку здобувачі вищої освіти надають на кафедру всю звітну документацію. Підсумки кожної практики обговорюються на засіданні кафедри.

6. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

- Гусев, І. (2005) Імпровізація – засіб сучасної методики навчання гри на фортепіано. *Наук. вісн. нац. муз. акад. України ім. П. І. Чайковського*, 47, кн. 11, 29–38.
- Жуков, А. (2010) Про деякі сучасні тенденції в професійному розвитку піаніста. *Київське музикознавство*, 34, 3–12.
- Жукова, О. (2010) Клавесин у вихованні сучасного піаніста. *Київське музикознавство*, 33, 192–201.
- Забара, М. (2011) Фортепіанні школи першої половини ХІХ століття та лейпцигська консерваторія. *Київське музикознавство*, 40, 174–184.
- Завадська, Т., Козачук, О. (Уклад.). (2020). Українська фортепіанна музика. Педагогічний репертуар для дітей. Музична Україна.
- Кашкадамова, Н. Б. (2006) *Мистецтво виконання музики на клавішно-струнних інструментах (клавикорд, клавесин, фортепіано) ХІV- ХVІІІ ст. Історія фортеп'янного мистецтва ХІХ сторіччя*. АСТОН.
- Кияновська, Л. О. (2000) *Українська музична культура* : навч. посіб. 2-ге вид., доп. Астон.
- Максимов, О. (2006) Виховання учня-піаніста: наслідування традицій та їх розвиток. *Мистецькі обрії*, 8-9, 252–258.
- Меднікова, З. С. (2012) Про деякі проблеми навчання піаніста : (робота над технікою). *Наук. зб. Львів. нац. муз. акад.*, 27, 63–74.
- Меднікова, З. С. (2012) Про деякі проблеми навчання піаніста : (робота над технікою). *Наук. зб. Львів. нац. муз. акад. Львів*, 27, 63–74.
- Міліч, Б. (Ред.). (2018). *Маленькому піаністу*. Музична Україна.
- Нежигай, О. (2009) *Твори для фортепіано. 1 – 8 кл. ДМШ. Дніпропетровськ*.
- Питання фортепіанної педагогіки та виконавства (1981)* Музична Україна.
- Підпорінова, К. В. (2012) Про значення виконавського дихання у вихованні піаніста. *Наук. зб. Львів. нац. муз. акад.*, 27, 74–80.

Сирятська, Т. О. (2022) Виконавські принципи українського піаніста та педагога Віктора Сирятського. *Актуальні питання гуманітарних наук*, 47, т. 4, 4–10.

Чернявська, М. С. (2015) Деякі особливості актуалізації виконавського інтонування фортепіанної фактури. *Проблеми взаємодії мистецтва, педагогіки та теорії і практики освіти*, 44, 128–140.

Шукайло, Л. (2005) Альбом фортепіанної музики. Мелосвіт.

Список рекомендованих нотних джерел:

Завадська, Т., Козачук, О. (Уклад.). (2020). *Українська фортепіанна музика*. Педагогічний репертуар для дітей. Музична Україна.

Лавро, К., Гриднєва, Н., Храпачова, М. (Уклад.). (2016). *Хочу грати на роялі*. Музична Україна.

Міліч, Б. (Ред.). (1980). *Фортепіано. 1 клас*. Музична Україна.

Міліч, Б. (Ред.). (1981). *Фортепіано. 2 клас*. Музична Україна.

Міліч, Б. (Ред.). (1982). *Фортепіано. 3 клас*. Музична Україна.

Міліч, Б. (Ред.). (2018). *Маленькому піаністу*. Музична Україна.

Рощина, Т. (Уклад.). (2018). *Українська фортепіанна музика XX-XXI століття*. Музична Україна.

Шелестова, Є., Чикаренко, М. (Уклад.). (2016). *Перлини українського фортепіанного ансамблю*. Музична Україна.

Шелестова, Є., Чикаренко, М. (Уклад.). (2014). *Перлини української фортепіанної музики 3-4 клас*. Музична Україна.

6.3.Список рекомендованих інтернет-ресурсів:

Krystian Zimerman Masterclass - Copenhagen 1994 (Chopin, Schumann)

<https://www.youtube.com/watch?v=ALDzxU452gA>

Garrick Ohlsson / Piano Masterclass / Student - Netanel Grinshtein / Jerusalem Music Centre

<https://www.youtube.com/watch?v=ll0qDBCxCEc&t=10s>

Leon Fleisher: Lessons of a Master (a film)

https://www.youtube.com/watch?v=K-i_cK2pwEA

7.АРКУШ ОБЛІКУ ЗМІН ТА ДОПОВНЕНЬ

№	Дата внесення змін	Зміни/ Доповнення	ПІБ, посада особи, яка внесла зміни / доповнення	Узгоджено:			
				Дата	ПІБ	Посада	Підпис